

Sygn. akt I ACa 1799/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Paweł Rygiel (spr.) SSA Grzegorz Krężolek
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) *sp. z o.o. w K.*

przeciwko (...) *spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w Ł.*

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 18 lutego 2016 r. sygn. akt IX GC 447/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5 400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Paweł Rygiel SSA Andrzej Struzik SSA Grzegorz Krężolek

sygn. akt I ACa 1799/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 kwietnia 2017 r.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. spółki komandytowej w Ł. na rzecz strony powodowej (...) Spółki z o.o. w K. kwotę 93.519,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2015 r., wraz z kosztami procesu. Zgodnie z podstawą faktyczną zakreśloną w pozwie, dochodzona w sprawie kwota stanowi

sumę należności z tytułu trzeciej raty wynagrodzenia umownego (77.770,99 zł) oraz skapitalizowanych odsetek od tej kwoty za okres od dnia 16 lipca 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r. (15.748,09 zł.)

Sąd I instancji ustalił, że strony zawarły w dniu 2 czerwca 2012 r. umowę, aneksowaną w dniu 22 czerwca 2012 r., o świadczenie usług doradczych w zakresie pozyskiwania środków unijnych, na mocy której strona powodowa miała opracować wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia pozwanej pn. „Budowa instalacji do produkcji biogazu w C.”, a to w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (...). W § (...) umowy wskazano, że w przypadku otrzymania dofinansowania strona powodowa otrzyma wynagrodzenie od sukcesu w wysokości:

- 2,25% kwoty dotacji wynikającej z decyzji o przyznaniu dotacji (netto plus 23% podatku VAT) płatne w ciągu 14 dni od daty uzyskania informacji o przyznanej dotacji (płatne w terminie do 28 czerwca 2012 r.);

- 0,75% kwoty dotacji wynikającej z decyzji o przyznaniu dotacji (netto plus 23% podatku VAT) płatne w terminie do 31 sierpnia 2012 r.;

- 0,5% kwoty dotacji wynikającej z decyzji o przyznaniu dotacji (netto plus 23% podatku VAT) płatne w ciągu 14 dni od daty wpływu na rachunek Spółki pierwszej płatności środków unijnych;

- 0,5% kwoty dotacji wynikającej z decyzji o przyznaniu dotacji (netto plus 23% podatku VAT) płatne w ciągu 14 dni od daty wpływu na rachunek Spółki ostatniej płatności środków unijnych.

Strona powodowa opracowała wniosek, na podstawie którego strona pozwana zawarła w dniu 5 czerwca 2013 roku umowę o dofinansowanie projektu pn. „Produkcja nowych wysokozmineralizowanych nawozów organicznych dzięki wdrożeniu innowacyjnej technologii prośrodowiskowej, na kwotę 12 645 690 zł.

Sąd ustalił także, że pozwana, pismem z dnia 22 stycznia 2014 r., oświadczyła, że rozwiązuje umowę ze stroną powodową, a to z uwagi na nienależyte wykonanie umowy, liczne zaniedbania oraz nieprawidłowości zarówno w wykonywaniu umowy jak i we wniosku aplikacyjnym. Nadto, po złożeniu wniosku, a przed przystąpieniem do realizacji inwestycji strona pozwana zmieniła lokalizację projektu z miejscowości S. w woj. (...) do miejscowości D. w woj. (...) na co Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wyraziła zgodę.

Wreszcie Sąd wskazał, że zgodnie z umową strona pozwana zapłaciła powodowej spółce, w dniu 29 czerwca 2012 r., pierwszą ratę wynagrodzenia w wysokości 349.969,47 zł. Druga rata wynagrodzenia, określona w fakturze VAT nr (...) w wysokości 116.656,50 zł, została zapłacona częściowo do wysokości 50 000 zł. Pozostała część do zapłaty za drugą ratę wynagrodzenia w wysokości 66 656 zł została potwierdzona przez stronę pozwaną w potwierdzeniu salda, a następnie zasądzona na rzecz strony powodowej przez Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 3 lutego 2015 roku. W dniu 19 lutego 2014 r. powodowa spółka wystawiła fakturę VAT za 3 ratę wynagrodzenia opiewającą na kwotę 77.770,99 zł. W odpowiedzi pozwana spółka odesłała niezaksięgowaną fakturę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał zgłoszone roszczenie za uzasadnione w całości. Strony łączyła umowa o świadczenie usług, w rozumieniu art. 750 k.c., a powodowa spółka wykonała w całości świadczenie, za które należało się jej wynagrodzenie. Sąd wskazał, że roszczenie zgłoszone w pozwie, obejmujące trzecią część umówionego wynagrodzenia, stało się wymagalne i winno być spełnione zanim strona pozwana złożyła oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Tym samym pozwana spółka nie może skutecznie uchylić się od zapłaty wynagrodzenia. Sąd podkreślił przy tym, że strony umówiły się na wynagrodzenie „success fee”, zależne od wyniku sprawy, a wynikiem tym było uzyskanie przez pozwana dofinansowania. Skoro zatem oczekiwany rezultat nastąpił, bo pozwana podpisała umowę o dofinansowanie i wypłacono jej stosowne środki, to powodowej spółce należy się wynagrodzenie określone w § (...) ust.(...) umowy.

W ocenie Sądu bezzasadny był zarzut pozwanej obniżenia wynagrodzenia – zdaniem Sądu pozwana poszukuje jedynie pretekstów do uniknięcia zapłaty.

Podobnie, jako nieuzasadniony uznał Sąd zarzut pozwanej odwołujący się do art. 5 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelację wniosła pozwana (...) Spółka z o.o. spółka komandytowa w Ł., zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż pozwany nie wykazał okoliczności uzasadniających przyjęcie, że powód wadliwie wykonał obowiązki wynikające z łączącej strony umowy, podczas gdy ze stanowiska pozwanej wynikało niezbiecie, iż istnieją uzasadnione podstawy do przyjęcia, że powód dopuścił się licznych naruszeń warunków umowy;
- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany materiałem dowodowym, co doprowadziło do przyjęcia, że zarzuty strony pozwanej są bezzasadne, podczas gdy z całokształtu zebranych w sprawie dowodów wynika, iż powód dopuścił się naruszeń zawartej umowy;
- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 217 § 3 w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodów wnioskowanych przez pozwanego, a to dowodu z przesłuchania strony, podczas gdy okoliczności te miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a okoliczności sporne nie zostały w toku sprawy dostatecznie wyjaśnione;
- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w efekcie rozstrzygnięcie sprawy w sposób rażąco sprzeczny z zasadami współżycia społecznego.

W uwzględnieniu podniesionych zarzutów strona apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja strony pozwanej jest bezzasadna.

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 217 § 3 w zw. z art. 227 k.p.c. Wobec prawidłowego wezwania przedstawiciela strony pozwanej na rozprawę wyznaczoną na dzień 18 lutego 2016 r. celem przesłuchania (k. 121 i 124 akt) i jego nieusprawiedliwionego niestawiennictwa, Sąd I instancji miał podstawy i był uprawniony do pominięcia dowodu z przesłuchania strony pozwanej. Zważyć przy tym należy, że wniosek o usprawiedliwienie tej nieobecności wpłynął do Sądu już po rozprawie (pismo wpłynęło do Sądu w dniu rozprawy o godz. 13⁽¹⁰⁾ – k. 133), a sam wniosek nie był zasadny. Jakkolwiek bowiem we wniosku strona pozwana powołuje się na kolizję ze sprawą prowadzoną przed Sądem Okręgowym we W. i fakt wyznaczenia w tamtej sprawie rozprawy na ten sam dzień, to wnioskujący nie wykazał, że obecność osoby uprawnionej do reprezentacji pozwanej spółki przed Sądem Okręgowym we W. było obowiązkowa. W konsekwencji, pomijając dowód z przesłuchania przedstawiciela strony pozwanej Sąd nie naruszył przepisu art. 214 i 216 k.p.c.

Ustalenia dokonane w pierwszej instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Dokonane zostały w oparciu o wszystkie przeprowadzone dowody, których ocena mieści się w granicach wyznaczonych art. 233 § 1 k.p.c.

Przede wszystkim odnotować należy, że w sprawie poza sporem pozostaje fakt zawarcia przez strony umowy w dniu 2 czerwca 2012 r. i treści tej umowy, w tym postanowienia, że powód zobowiązał się do przygotowania oznaczonego wniosku celem otrzymania przez pozwaną spółkę dofinansowania, jak też, że strona powodowa wniosek sporządziła i wniosek ten był podstawą wydania decyzji o dofinansowaniu i zawarcia przez pozwaną umowy o dofinansowanie. Niespornym także pozostaje, że powódce należało się wynagrodzenie wynikające z efektu, jakim było uzyskanie przez pozwaną dofinansowania, w tym trzecia transza wynagrodzenia stawała się wymagalna w terminie 14 dni od daty

wpływu na rachunek pozwanej spółki środków unijnych. Pozwana nie kwestionuje także, że stosowne środki unijne otrzymała w dniu 11 lipca 2013 r., a w związku z tym roszczenie strony powodowej stało się wymagalne po upływie 14 dni od tej daty. Te bezsporne okoliczności przesądzają o zasadności dochodzonego w sprawie roszczenia.

Strona pozwana swoją obronę opierała na twierdzeniu, że powodowa spółka wykonała swoje obowiązki nieprawidłowo. Pozwana wskazywała na konieczność wykonania samodzielnie części czynności objętych umową, inne zaniechania w realizacji umowy oraz brak działań powodowej spółki w działaniach mających na celu poprawę wniosku i otrzymanie dofinansowanie, gdyż - jak wskazała - wniosek wykonany przez powoda nie doprowadził do uzyskania wymaganej liczby punktów do uzyskania dofinansowania. Jak zasadnie ocenił to Sąd Okręgowy, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na poczynienie ustaleń faktycznych zgodnych z wyżej powołanymi twierdzeniami pozwanej. W tym zakresie wskazać należy, że pozwana spółka, powołując się na rzekome zaniechania strony powodowej, odwołuje się do dokumentów pochodzących z 2010 r. w sytuacji, gdy podstawą zgłoszonego w sprawie roszczenia jest umowa zawarta 2 lata później, sporny wniosek był sporządzony na podstawie tej umowy a dofinansowanie udzielone na skutek tego wniosku. Można się jedynie domyślać, że strony pozostawały w relacjach gospodarczych jeszcze przed zawarciem umowy. Nie sposób jednak rozstrzygnąć, jakie znaczenie dla realizacji umowy z dnia 2 czerwca 2012 r. miały wcześniejsze wydarzenia, w tym kontrowersje mające miejsce w 2010 r. Strona pozwana nie dość, że nie wykazała przedmiotowych faktów, to nawet nie objęła swymi twierdzeniami okoliczności wyjaśniających wpływ zdarzeń wynikających z korespondencji z 2010 r. na zakres obowiązków stron wynikających z umowy z 2012 r. oraz ocenę sposobu wykonania zobowiązania przez stronę pozwaną.

W tych okolicznościach, przy spełnieniu przez stronę pozwaną obowiązku zapłaty wynagrodzenia z 2-ch pierwszych transz, zasadnie ocenił Sąd i instancji, że złożenie przez pozwaną w 2014 r. oświadczenia o odstąpieniu od umowy oraz powołanie się na rzekome nieprawidłowości w postępowaniu strony powodowej wynikają wyłącznie z potrzeby taktycznej i stanowią pretekst do uniknięcia zapłaty.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny w pełni podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę prawną.

Bezasadny jest zarzut naruszenia art. 5 k.c. Wyżej przedstawione rozważania w oczywisty sposób wskazują na brak podstaw do przyjęcia, że zgłoszenie przez stronę powodową objętego żądaniem pozwu roszczenia narusza zasady współzycia społecznego. Nadto z wywodów apelującego w tym zakresie nie wynika, jakie reguły uczciwości w obrocie gospodarczym miałyby naruszyć powodowa spółka. Sam fakt, że – zdaniem pozwanej – roszczenie jest nieuzasadnione z uwagi na uchybienia i naruszenia powódki w wykonaniu jej zobowiązania, nie może uzasadniać oceny zgłoszonego żądania w świetle instytucji nadużycia prawa. Argumentacja ta może prowadzić do oceny nieistnienia roszczenia strony powodowej, czego pozwana nie wykazała.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Na zasądzone koszty składa się opłata od wynagrodzenia pełnomocnika, ustalona zgodnie z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) w zw. z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1667).

SSA Paweł Rygiel SSA Andrzej Struzik SSA Grzegorz Krężolek